

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ЯК ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИМ ПРОЦЕСОМ У МЕДИЧНОМУ КОЛЕДЖІ АКАДЕМІЇ *Кундій Ж.П., Біланова Л.П.*

Медичний коледж ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Коротко розкрито суть управління, місії контролю в ньому, види контролю, нові підходи в умовах , гуманізації та гуманітаризації освіти.

Ключові слова: управління, управлінські функції, контроль.

Проблема управління вищими медичними закладами освіти I і II рівнів акредитації була й залишається актуальною. Це зрозуміло, тому що зміни в нашому суспільстві вимагають шукати шляхи реалізації такого управління, яке б повною мірою спонукало до розвитку освітнього процесу і ставало фактором переходу навчального закладу на новий якісний рівень. Адже необхідно створити таке управління, яке б забезпечувало розвиток педагогічного процесу, студента, професійних і особистісних якостей викладача і, безперечно, змісту власне управлінської діяльності в сучасних соціально-економічних умовах. Управління освітою - цілеспрямований цілісний процес виховання і навчання, педагогічно спланована і реалізована єдність мети, цінностей, змісту, технологій, організаційних форм та ін.

Управління включає в себе функцію внутрішнього контролю, який реалізується в діяльності керівників щодо встановлення на діагностичній основі відповідності функціонування і розвитку всієї системи навчально-виховної роботи навчального закладу загальнодержавним стандартам та запитам студентів.

Внутрішній контроль - головне джерело інформації для діагностики стану освітнього процесу, основних результатів діяльності навчального закладу. Він дисциплінує і викладачів, і адміністрацію, і студентів. Система внутрішнього контролю в медичному коледжі академії передбачає вивчення й аналіз навчально-виховного процесу, об'єктивне оцінювання досягнутих результатів, координацію зусиль на виконання навчально-методичної мети коледжу. Регулятором навчально-виховного процесу є контроль-аналітична система. Основними питаннями контролю в коледжі є контроль за викладанням, якістю знань, умінь і навичок студентів, який спрямований на отримання інформації про навчально-виховну діяльність із метою прийняття конструктивних рішень. Метою внутрішнього контролю адміністрації коледжу є забезпечення здійснення методичної допомоги для вдосконалення в розвитку педагогічної майстерності, взаємодії адміністрації і педагогічного колективу. Для цього в коледжі розроблено алгоритми контролю, що охоплюють визначення мети контролю, змісту контролю, вибір і конкретизацію об'єктів контролю, вибір методів контролю, поетапне здійснення контролю, узагальнення матеріалів, складання підсумкових схем, таблиць, діаграм, проектів наказів, рішень, розпоряджень, визначення форм підбиття підсумків і основних напрямів корегування, тобто визначення основних управлінських рішень.

У практиці світового менеджменту виділяють три основні види контролю: попереджувальний, поточний, підсумковий. Усі вони реалізуються в медичному коледжі: попереджувальний контроль використовується в роботі з молодими викладачами; поточний — безпосередньо в ході навчально-виховного процесу; підсумковий — це аналіз результатів навчально-виховного процесу за півріччя, -навчальний рік і наслідки перевірних та випускних іспитів.

Завдання, що постають перед системою внутрішнього контролю коледжу, гармонійно пов'язані з основними напрямками діяльності навчального закладу і вимагають перевірки таких питань: виконання державних навчальних планів і програм; стан викладання окремих дисциплін; якість знань і вмінь студентів згідно з навчальними програмами; методична робота; виховна робота; шляхи реалізації особистісно зорієнтованого підходу до студентів у системі навчання і виховання, запровадження іновативних

технологій; застосування нетрадиційних форм і методів навчання і виховання в роботі викладачів і кураторів; реальний стан комп'ютеризації навчального процесу; реалізація принципів гуманізації та гуманітаризації навчально-виховного процесу.

Цю структуру можна доповнювати відповідно до напрямів діяльності освітнього закладу, в даному випадку в нашому медичному коледжі це питання зростання престижу професій медичної сестри, зубного техника і фармацевта.

Оскільки ефективність навчально-виховного процесу визначається рівнем успішності й якості знань та умінь студентів, то контроль має здійснюватися за допомогою перевірок результатів навчання та вміння педагогів контролювати власну діяльність.

При створенні системи внутрішнього контролю необхідно брати за основу принципи, які б об'єднували, а не роз'єднували адміністрацію і педагогічний колектив. Відомі педагогічні принципи здійснення функцій контролю - це об'єктивність, систематичність, наочність (гласність). Принципи погоджують відповідні вимоги, які надалі мають утілюватися в певні форми і технології контролю.

Розв'язуючи завдання контролю, необхідно враховувати ті, що сприяють удосконаленню навчально-виховного процесу. Серед них: вивчення рівня засвоєння студентами знань, умінь і навичок (правильність, обсяг, глибина, дієвість); отримання інформації про характер пізнавальної діяльності студентів; установлення рівня самостійності й активності в навчальному процесі; виявлення причин ооблематичності та помилок у засвоєнні матеріалу; визначення ефективності організації навчального процесу - заняття (методи, форми, засоби).

За умови системного підходу керівника навчального закладу до управління навчально-виховним процесом внутрішній контроль виконує освітню, діагностичну, виховну, розвивальну, стимулюючу, оціночну функції. Якщо контроль запроваджено вміло і з урахуванням усіх притаманних йому функцій, то взаємодія керуючих і керованих значно розширюється і поглиблюється. І завдяки цьому процес управління освітнім закладом стає демократичним. Такий внутрішній контроль необхідно спланувати.

Планування контролю ґрунтується на таких основних принципах: чітке розуміння мети і завдань - авчального закладу; науковість, комплексність, логічна послідовність; рівномірність у розподілі завдань для виконавців; отримання інформації про виконання; достатність для обґрунтованого прийняття .правлінського рішення. Дотримання їх є важливою умовою поступового розвитку навчального закладу, вдосконалення управлінської майстерності адміністрації.

При створенні в навчальному закладі системи контролю виникає необхідність у застосуванні й удосконаленні таких його методів як перевірка документації, бесіда, спостереження, аналіз і самоаналіз заняття, проведеного виховного заходу, анкетування, тестування, графічна перевірка тощо. Створення ефективної системи контролю навчально-виховної діяльності в сучасній вищій школі має відбуватися за участі всього педагогічного колективу з урахуванням усіх конкретних умов. Ураховуючи методологічний характер управлінських (технологічних) функцій, їх взаємодію і взаємореалізацію, можна говорити про об'єктивну необхідність розробки планів системи внутрішнього контролю. На практиці ми використовуємо план внутрішнього контролю на рік, який складається з таких граф: номер, об'єкт контролю, мета контролю, форми контролю, термін, відповідальні, виконавці, заходи щодо завершення контролю (по вертикалі) та навчальний процес, виховна робота, управління, керівництво структурними ланками (по горизонталі). У змісті контролю перераховані передбачені його змістові напрями (наприклад, упровадження 12-бальної системи оцінювання, запровадження комп'ютерних технологій навчання, використання інтерактивних форм та методів навчання, організація виховної роботи, рівень якості роботи ЦМК тощо). Контроль тісно

пов'язаний з усіма функціями управлінського циклу, особливо з функцією педагогічного аналізу, оскільки інформація, яку отримали при проведенні внутрішнього контролю, стає предметом педагогічного аналізу.

Таким чином, системотворчою ланкою в ланцюгу управлінських дій керівника навчального закладу контроль, тісно пов'язаний із педагогічним аналізом. Значення контролю полягає в тому, що на його основі приймаються управлінські рішення, в ході поточного контролю корегується і регулюється діяльність педагогічних працівників, забезпечується здоровий морально-психологічний клімат, створюється атмосфера творчої активності. Це відбувається в тому разі, якщо організація контролю відповідає сучасним вимогам із точки зору його мети, завдань, планування і методики проведення, успішне досягнення мети і завдань як внутрішнього, так і зовнішнього контролю навчального закладу можливе лише за умови реалізації основних принципів контролю: всебічності, об'єктивності, систематичності та гласності.

За використання інтерактивних методів роль викладача різко змінюється, перестає бути центральною, він лише регулює процес і займається його загальною організацією, готує заздалегідь необхідні завдання і формулює питання або теми для обговорення в групах, дає консультації, контролює час і послідовність виконання намальованого плану.

Отже, інтерактивне навчання внутрішньої медицині - це передумова включення студентів в управління навчальним процесом.

Список використаної літератури

- 1 Косолапова М.А. Технологические подходы в организации профессиональной подготовки к педагогической деятельности в высшей школе / М.А. Косолапова. - Томск : Томский гос. пед. ун-т, 2007. - 177 с.
- 2 Карпенко М. Новая парадигма образования XXI века / М. Карпенко // Высшее образование в России. - 2007 - № 4 - С 93-97.
- 3 Кононец А.Н. Педагогическое моделирование: новые вопросы / А.Н Кононец // Инновационные подходы к организации образовательного процесса в современном техническом вузе: сб. метод. тр. ; под ред. Л.П. Лазаревой. - Хабаровск ДВГУПС, 2008. -С. 22-31.
- 4 Созоров А.Н. Flash-технологии в образовании / А.Н. Созоров // Повышение качества непрерывного профессионального образования: материалы Всерос. науч.-метод конф. с междунар. уч - Красноярск : ИПЦ КГТУ, 2006. - С. 233-234
- 5 Кейс- та фрактальні технології як засіб покращення якості навчання внутрішньої медицині, креативному клінічному мисленню / С. Кулішов, Н Третяк, Н Приходько [та ін.] // New information technologies in education for all: Models and Infrastructures: proceedings of the Seventh International Conference,(Kiev. 27-28 novem. 2012). - ІТЕА-2012, Ukraine, IRTC, Kiev. 2012 - P 268-271.
- 6 Кудря І.П. Формування професійної особистості лікаря через застосування в навчанні принципів внутрішньої медицини, інформатики, нелінійної математики / І.П Кудря С.К. Кулішов // Європейський вибір - невід'ємна складова розвитку вищої медичної освіти України: матеріали навч.-метод, конф. (Полтава, 23 травн. 2013 р.). - Полтава, 2013 - С 101-102.